

15 APRIL 2012 – TWEEDE PAASZONDAG • BELOKEN PASEN

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

De vrucht van het paasgeloof is vrede

JE KUNT EEN IDEOLOGIE AANHANGEN, met hart en ziel strijden voor een bepaalde zaak, er al je tijd en geld aan besteden, maar dat wil nog niet zeggen dat je bestaan daardoor tot vervulling komt. Het paasgeloof is geen ideologie. Het is van een heel andere orde. Het heeft te maken met liefde, met opnieuw geboren worden, met 'leven in zijn Naam', en vooral, met vrede. Tot driemaal toe horen we de Verrezenen in het evangelie deze groet uitspreken: „Vrede zij u”, *Sjaloom alechem!* Wat is deze vrede? Is dat het tegenovergestelde van vrees? Ja, maar meer dan dat. Is het de overwinning op verdeeldheid? Ja, want de geloofsleerlingen waren „één van hart en één van ziel” (eerste lezing). Maakt het een einde aan de bestaansleegte? Ja, want het voert naar een vervuld-zijn van heilige Geest. De Bijbelse vrede sluit talrijke dimensies van het bestaan in, zeker ook de gemeenschapsdimensie. Want het paasgeloof maakt ons op slag tot broeders en zusters die niet langer verkrampt omgaan met geld en bezit, maar die de vrijheid van het delen mogen gaan ervaren en in praktijk brengen (eerste lezing).

De evangelielezing van deze Tweede Paaszondag voert ons binnen in een liturgische setting. Het is de avond van de eerste dag van de week, de dag na de sabbat, de dag waarop het graf leeg werd bevonden. Dan komen de geloofsleerlingen samen. Ze begroeten elkaar met de vredeswens of de vredeskus. Ze bidden om de komst van de heilige Geest. Ze vierden eucharistisch (dankend) de aanwezigheid van Jezus als de Levende in hun midden. Ze luisteren naar zijn woord en weten zich door hem gezond. En ze belijden hun geloof: de verrezenen is de gekruisigde! Maar ook andersom: de gekruisigde is de verrezenen! En ze roepen uit: „Mijn Heer en mijn GOD!”

Wij mogen ons voegen in deze liturgische samenshoring van de Johanneïsche gemeenschap. Binnen de opbouw van het Johannesevangelie fungeert deze tekst uit hoofdstuk 20 echter ook als een climax (hoofdstuk 21 is immers een epiloog). Na de verschijning aan Maria van Magdala komt Jezus binnen bij de apostelen die zich hebben teruggetrokken achter gesloten (of beloken) deuren. Ze hebben schrik voor „de Joden” – Johannes bedoelt voor de Joodse leiders die Jezus hebben uitgeleverd, want de leerlingen behoren immers allemaal tot 'de Joden'. Jezus komt binnen met de vredeswens, want geweld en dood hebben niet het laatste woord gehad. Een geweldige vreugde laait op in het hart van de leerlingen. De harde feiten van verraad en kruisiging komen in een heel ander licht te staan, in de gloed van het paaslicht. Deze opwekking tot heil en vrede opent meteen het perspectief op de zending. Want de deuren kunnen niet gesloten blijven – geen Kerk die op zichzelf gefocust is. Integendeel, de ramen worden wijd opengezet, een *aggiornamento* kondigt zich aan. Waar is de zending op gericht? Op de vergeving van de zonden en dat is Bijbels gesproken: op het helen van elke menselijke gebrokenheid. Wie zich door het geloof in Jezus laat helen van zijn wonden en zijn zonden, zal als vrucht de vrede ontvangen.

Natuurlijk is dat allemaal niet zo vanzelfsprekend. Gelukkig is daar Tomas. Want hij behoedt ons voor een onkritisch of voor een gewoontegetrouw geloof. Het is toch godsonmogelijk dat de gekruisigde ook de verrezenen zou zijn! Het kruis is toch een teken van mislukking, het lot van oproerkraaiers en misdadige bandieten? Was Hij wel de Messias van Israël?

Opnieuw verschijnt Jezus op de eerste dag van de week en dan is Tomas erbij. Hij mag zijn handen in de wonden van Jezus leggen en ondervinden dat de Verrezenen dezelfde is als de gekruisigde. Nu beseft Tomas hoezeer Jezus door GOD bemind is en hoezeer Jezus het zicht op GOD heeft vrijgemaakt. En dus is zijn belijdenis ongeremd, alsof de hemel voor hem opengaat: „Mijn Heer en mijn GOD!”

Hiermee maakt het Johannesevangelie de cirkel rond. De belijdenis van Tomas rijmt immers op het begin van dat evangelie: „In het begin was het Woord en het Woord was bij GOD en het Woord was GOD” (Johannes 1, 1). Met de ogen van het paasgeloof kunnen we opnieuw beginnen lezen.

EERSTE LEZING

HANDELINGEN VAN DE APOSTELEN

4, 32-35

De menigte die het geloof had aangenomen, was één van hart en één van ziel en er was niemand die iets van zijn bezittingen zijn eigendom noemde, integendeel, zij bezaten alles gemeenschappelijk. Met kracht en klem legden de apostelen getuigenis af van de verrijzenis van de Heer Jezus en rijke genade rustte op hen allen.

Er was geen enkele noodlijdende onder hen, omdat allen die landerijen of huizen bezaten, deze verkochten en de opbrengst ervan meebrachten om aan de voeten van de apostelen neer te leggen. Aan ieder werd daarvan uitgedeeld naar zijn behoefte.

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF VAN JOHANNES 5, 1-6

Vrienden,

Iedereen die gelooft dat Jezus de verlosser is, is een kind van God. Welnu, wie de vader liefheeft, bemint ook het kind. Willen wij God liefhebben en zijn geboden onderhouden, dan moeten wij ook Gods kinderen liefhebben. Dat is onze maatstaf. God beminnen wil zeggen: zijn geboden onderhouden en zijn geboden zijn niet moeilijk te onderhouden, want ieder die uit God geboren is, overwint de wereld. En het wapen waarmee wij de wereld overwinnen, is geen ander dan ons geloof. Niemand kan de wereld overwinnen dan hij die gelooft dat Jezus de Zoon van God is.

Hij is het die gekomen is met water en bloed, Jezus Christus. Hij is gekomen, niet door water alleen, maar door water en bloed. De Geest betuigt het, omdat de Geest de waarheid is.

EVANGELIE

JOHANNES 20, 19-31

Op de avond van de eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats der leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Na dit gezegd te hebben, toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: „Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezond heeft, zo zend Ik u.” Na deze woorden blies Hij over hen en zei: „Ontvangt de heilige Geest. Als gij iemand zonden vergeeft, dan zij ze vergeven, als gij ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven.”

Tomas, een van de twaalf, ook Didymus genaamd, was echter niet bij hen toen Jezus kwam. De andere leerlingen vertelden hem: „Wij hebben de Heer gezien.” Maar hij antwoordde: „Zolang ik in mijn handen niet het teken van de nagelen zie, en mijn vinger in de plaats van de nagelen kan steken, en mijn hand in zijn zijde leggen, zal ik zeker niet geloven.”

Acht dagen later waren zijn leerlingen weer in het huis bijeen, en nu was Tomas er bij. Hoewel de deuren gesloten waren kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: „Vrede zij u.” Vervolgens zei Hij tot Tomas: „Kom hier met uw vinger en bezie mijn handen. Steek uw hand uit en leg die in mijn zijde en wees niet langer ongelovig maar gelovig.” Toen riep Tomas uit: „Mijn Heer en mijn God!” Toen zei Jezus tot hem: „Omdat ge Mij gezien hebt gelooft ge? Zalig die niet gezien en toch geloofd hebben.”

In het bijzijn van zijn leerlingen heeft Jezus nog vele andere tekenen gedaan welke niet in dit boek zijn opgetekend, maar deze hier zijn opgetekend opdat gij moogt geloven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat gij door te geloven leven moogt in zijn Naam.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net